

Leinosten sukulehti n:o 1/1999

13. vuosikerta

Tästä lehdestä löytyy:

Muutokset vievät kehitystä ja ihmistä	sivu	2 - 4
Leinosten sukuseurassa tallennetaan	"	5
Kokouskutsu sukukokoukseen	"	6
Sukukirjoihin kootaan aineistoa-oletko toimittanut omasi	"	7
Ensimmäiset Leinoset eri kylissä	"	8 - 9
Toimintakertomus 1998	"	10 - 12
Tuloslaskelma ja Tase 1998	"	13
Tilinpäätösmerkintä ja tase- erittelyt	"	14
Tilintarkastuskertomus	"	15
Toimintasuunnitelma 1999	"	16
Talousarvio vuodelle 1999 ja jäsenmäärän kehitys	"	17
Takalon Heikki monitoimimies Kestilän Mäläskänkylässä .	"	18 - 20
Nuoruuden muisteluksia Kiehimänsuun kylästä	"	21 - 23
Leinosten talot 1650 kartta	"	24
Sukuseuran osoitteita	"	25

Kansikuva: Kontiomäki-Oulu rataosuuden Kiehimäjoen yli johtavan sillan graniittisia kannatusarkkuja pystytetään. Kajaani-Oulu rataosuutta alettiin tekemään vuonna 1926 ja se valmistui vuonna 1930. Tällöin myös maantieliikenne johdettiin kulkemaan Kiehimän uuden rautatiesillan kautta. Kuva: Toimitus.

**Muistakaa
Valtakunnalliset
kotiseutupäivät ovat
Oulussa 7.-13.8.2000**

Onnittelemme Kaunaisten Mäntymäen koululla työskentelevää Pekka Leinosta, jonka Luokanopettajaliitto on valinnut historiansa ensimmäiseksi VUODEN LUOKANOPETTAJAKSI.

Tapaamisiin elokuussa Mieslahdella.

Juhani Leinonen ja Seppo Räisänen

MUUTOKSET VIEVÄT KEHITYSTÄ JA IHMISTÄ..

Lehtemme kansi kuvaa ilmeikkäästi erästä vaihetta Kainuun ja Paltamon kehityksen historias-
sa nimittäin 1930 alkanutta Kajaani Oulu radan junasillan pilareitten rakentamista.

Isovanhempiemme syntymä- ja nuoruusaikoina 1880 luvulla alkoivat aikaisemmat elinkeinot
metsästys ja huuhdanraadanta väistyä muiden elatustapojen tieltä. Tähän vaikutti paljolti
1841-79 toteutettu Isojako, joka oli määrännyt selvät rajat ja lisännyt pihapiirien määrää.
Metsät eivät olleet enää "kaiken maailman yhteisiä". Jaossa oli valtiovalta kahminut puolet
metsistä itselleen ja ryhtynyt säätelemään metsästystä ja kalastusta. Rajoitukset toteutui-
vat vuoden 1880 jälkeen.

Kaskeamisen vähentyessä ei kuitenkaan siirrytty peltoviljelyyn, joka tuolloin oli vasta ai-
van alullaan vaan lisääntyneen kysynnän johdosta tervan "ruukaamiseen" ja sen viemiseen
Ouluun tervaporvareiden markkinoitavaksi. Varmaan myös tuon ajan ihmisten mielissä painoi-
vat raskaat kato-ajat vuosina 1891-92, 1900 ja 1902-3. Tuolloin olki, pettu ja parkki kilpai-
livat pöydässä. Kaskivarantoina olleet metsät sopivatkin hyvin tähän toimintaan. Varallisuus-
den lähteik-si ne muuttuivat vasta, kun puutavarateollisuus sai maakunnissa jalansijaa.

Kiehimään oli perustettu 1882 tervanostopaikka ja sinne paikkakunnan musta kulta kertyi Ou-
luun vietäväksi. tosin tuo kulta oli hyvin suhdannealtista ja niinpä sanottiin, että on velas-
sa kuin tervansoutaja. Vuosina 1886-1887 vallitsi tervamarkkinoilla syvä lama, vuonna 1890
hintaa hyppäsi yli kaksinkertaiseksi, josta se putosi jälleen seitsemän vuotta jatkuneeseen
lamaan. 1900 tuli jälleen tervan hintakäyrään voimakas nousu, joka kuitenkin syöksyi vuonna
1904 alhoon. Tervanpolttajilla oli tili Oulun porvareitten luona ja he ottivat tarvitsemansa
elannon etukäteen tulevaa tervaurkkoa vastaa. Talonpojille tai käydä kuin faaraon unessa, että
seitsemän laihaa lehmää söivät ne lihavat. Sanottiinkin, että talollinen ei voinut laskea it-
selleen eikä perheen jäsenille käypiä työpalkkoja tervahaudalla raataessaan. Tästä kierteestä
pääsi irti, jos myi maansa ja mantunsa. Myyntikynnys ei ollut korkealla ja tilalle saattoi jää-
dä vuokramiehksikin. 1904 Kajaaniin valmistui rautatie ja sinne syntyi puutavarateollisuutta.
Tämän takia metsien arvo nousi ja puutavarayhtiöt ryhtyivät ostamaan puun arvoon nähden
halpoja maatiloja, jotka voitiin viljelyjen osalta vuokrata takaisin ihmisille. Muun muassa
allekirjoittaneen suvun historiaan liittyneet Hyrkin ja Hillerin talot Jormuanlahdella siirtyi-
vät uusille omistajille; Hyrkki puutavarayhtiölle. Myös suvun omistuksessa ollut Mieslahden
Tiittola talo menetettiin, mutta muista syistä.

Vuonna 1889 oli yhtiöitten omistuksessa ollut 14 300 hehtaaria Kainuun tiloista noin kymme-
nen vuotta myöhemmin luku oli kohonnut 41 100 hehtaariin ja vuonna 1904 133 500 hehta-
ariin. Tuon ajan väärinkäytökset; isännät juotettiin juovuksiin ennen kaupantekoa aiheuttivat,
että vielä 1970 luvulla Kiinteistöväälittäjäasetus kielsi täysin alkoholin käytön kiinteistö-
kaupan yhteydessä.

Tervan poltto ja kuljetus olivat avartaneet ihmisten tietämystä ympäristöstään ja luoneet uusia tarpeita kuten esimerkiksi kahvin juonnin. Terva oli myös siirtänyt eläjiä kohti rahataloutta. Erittäin työvaltaisen kaskiviljelyn loputtua oli myös yhteistalouksiin ja perheisiin muodostunut asukasylijäämää, jotka siirtyivät usein Ouluun ja muualle Suomeen elatusta hakemaan. Heidän kauttaan kulki tieto mahdollisuuksista ja kehityksestä paikallisille asukkaille. 1926 pääsi Paltamo yhteiskunnallisen kehityksen piiriin. Silloin otettiin käyttöön rataosuus Sotkamo-Kontiomäki- Paltamo ja rataa jatkettiin Ouluun siten, että se oli valmis vuonna 1930, jolloin Suomessa vallitsi syvä taloudellinen lama ja työläisten soppajonot olivat tavallinen päivittäinen näky. Kajaanin Oulun maantie johdettiin kulkemaan vuosina 1930-31 Kiehimäjoen 84 metrisen teräsrastikkaisen rautatiesillan kautta ja lossiliikenne Kiehimäjoen Färjanrannan kautta voitiin lopettaa.

Paltamon kunnan asutuksen painopiste oli siirtynyt näinä vuosina yhä enemmän Kiehimäjoki-suun tienoille ja niinpä alettiin vaatia, että myös kirkollisten ja kunnallisten palveluiden tulee seurata asujaimistoa; asuihan kolmikymmenluvulla Oulujärven pohjoispuolella seurakuntalaisia noin 5700 ja eteläpuolella ehkäpä noin 600. Niinpä 20.9.1931 tehtiin päätös, että Kiehimänsuun kylään rakennetaan kirkko, hautausmaa, pappila ja virka- asunto lukkari-urkurille. Uudistuksen toteutuminen oli kuitenkin hidasta Paltaniemeläisten vastustuksen ja varojen niukkuuden takia.

3.11.1935 vihittiin Kiehimän hautausmaa käyttöön. Samana vuonna nimitettiin kauppias Antti Hyttinen kylältä seurakunnan taloudenhoitajaksi. Kirkkoa ei ollut. Se vihittiin käyttöön vasta elokuussa 1946. >Niinpä jumalanpalvelukset ja muut kirkolliset tapahtumat pidettiin Paltalinassa tai Uitonparakilla. Näihin tilaisuuksiin kumautteli Konevitsan luostarin pääkello, joka oli joutunut sotaevakkoon aina Paltamoon asti, hartaan kutsunta tilapäisestä avoimesta puukehikkotapulista.

Yhteiskunnan muutoksesta antaa hyvän kuvan esivanhempaimme Pekka ja Amanda Leinosen ja heidän lastensa opintie. 1878 syntynyt Pekka ja kaksi vuotta häntä nuorempi Manta olivat lukutaidottomia. Heidän vanhimmat lapsensa Hilda (s 1901) ja Kaarlo (s 1903).opetteli aikuisiässä lukemaan, toinen poika Sauli (s 1909 kävi kansakoulua jo neljä luokkaa ja nuorin poika Iivari (s 1915) koko kansakoulun oppimäärän.

Kuvaavaa on myös Kaisa Amanda Leinosen lausunto, kun hän 74 vuoden iässä siirtyi eläkepäiviä viettämään poikansa Saulin luokse Helsinkiin: "Ole tehnyt niin paljon maailmassa työtä, että nyt en enää tee".

Annetaan Pekan ja Mantan pojan Sauli Leinosen itsensä kertoa noista ajoista:

Kirje 8.11.1937 veljelleen Kallelle ja hänen vaimolleen Maijalle.

Minä olen taas Laaniemen metsässä halon ja pöllin teossa. Maksut ovat nyt 15 mk halot, 70 penniä pöllä, 60 p. sulli. Vaan metsät on huononlaisia, kun ne ovat niitä tähteistä. Isällä on kovasti töitä asemalla, ollut yhtäläiseen viime keväästä asti.

Minä kävin Tuulimäellä kekrin aikaan ja oli kolme päivää siellä. Ja vein mennessäni muikku nelikon. Ja toin tullessani sian jalan, joka painoi 17 kg. Me saimme vähän laisen muikkuja 4

ja puoli astiaa vain suolattiin, tuimana kyllä myin suunnilleen 90 kg a 6 mk kg. Nyt olisi ostajia ollut vaikka kuinka paljon.

Kirje 28.12.1937 Kallelle ja Maijalle.

Olemme olleet ukkelin kanssa asemalla halon sahauksessa. Näin pyhäisenä aikana en ole muuallakaan työssä. Kuhan alkaa Hyrkin metsässä paperipuun teko niin siihen menen sitten.

Kirjeestä 6.3.1938

Me on Kustin (Möttönen) kanssa pölliä tehty Hyrkin metsässä. Ja se laulaa niinkuin ennenkin siellä metsässä. Ja repii kovasti 4 m:2 teki viime lauantaina halkoja siinä metsässä.

Kirjeestä 20.4.1938

Pirtti on kuin lintu hyyvyksessä ja oli täällä lintujakin, toistakymmentä metsoa ja koppeloa. Talven vieraili ja söivät männystä neulaset, että ei jäänyt kuin oksat vaan. Ja eivät pelänneet vaan tuli muudan pirtin perä mäntyyn syömään.

Minä sitä kävin Kustin kanssa Suomussalmella ennen maariaa. Ja hiihrettiin yksi viikko. Sitten palattiin takaisin. Ennen Pääsiäistä olimme Sotkamossa paperipuun kuorinnassa. Ja vielä pitää mennä sinne.

Seppo Räisänen

Kuvamme esittää Antti Hyttisen kaupan viimeistä vaihetta merkkinä erään aikakauden ja kehitysjakson loppumisesta. Artikkelissakin mainittu kauppias Hyttinen oli monipuolinen kotiseutunsa henkistä ja taloudellista kehitystä edistävä kulttuuripersoona.

Kuva: Juhani Tarvas

Leinosen Sukuseurassa tallennetaan Leinosia sukutieto-ohjelmaan.

Tavoitteena on saada vähitellen selvitettyksi, miten Leinoset eri puolilla maata ovat sukua keskenään. Aineistosta pyritään laatimaan myös sukukirjoja. Vähintään tulostetaan sukuselvityksiä eri sukuhaaroista kiinnostuneille asianomaisille.

Leinosen sukuun tässä selvittelyssä laskemme kuuluvaksi *äidin puolelta ne, joiden äiti, äidinäiti tai isänäiti on ollut Leinosia.*

Tätä tarkoitusta varten **pyydän sukuhaaranne jokaisesta jäsenestä seuraavia tietoja** (jos löytyy, niin myös sukuselvityskopio):

Suku- ja etunimet (kutsumanimi alleviivattuna):

Tutkinnot ja ammatit:

Isä ja isoisä ja syntymäajat:

Syntymäaika ja -paikka (1960 alkaen
syntyneistä syntymäkotikunta):

Kuolinaika ja -paikka:

Vihkimisaika ja -paikka:

Puolisosta ja lapsista samat tiedot:
(jatka takana tai eri lomakkeella)

Asuinpaikka tai -paikat: (maalla myös kylä ja talo)

Osoite ja puhelinnumero:

Pieni elämäkerta (kustakin suvun jäsenestä pyydän kertomaan myös jotakin **elämänvaiheista, asumapaikoista, mitä tehnyt, mitä merkittävää saanut aikaan, osallistumisesta sotaan, luottamustehtäviä, vapaata luonnehdintaa, harrastuksia** jne. Toivon Sinun kertovan lyhyesti (kirjoita taakse, tarvittaessa eri paperiin).

Mistä tietoja voi tarkistaa ja kysyä lisää (os. ja puh. no):

Pyydän lähettämään kirjeellä, faksilla tai sähköpostilla.

Tapio Leinonen, Keskustie 4, 92700 KESTILÄ
08-8122322 fax, puh. 08-8122110, mp 0400-155 425, sp tapio.leinonen@evl.fi

KOKOUSKUTSU

LEINOSEN SUKUSEURAN VARSINAINEN SUKUKOKOUS PIDETÄÄN 15.8.1999 KLO 13.00 PALTAMOSSA, KAINUUN OPISTOLLA

Kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaus
2. Esitetään hyväksyttäväksi kokoukselle laadittu esityslista
3. Kokousvirkaileijoiden valinta
 - 3.1 Puheenjohtaja
 - 3.2 Sihteeri
 - 3.3 Kaksi pöytäkirjan tarkastajaa
 - 3.4 Kaksi äänenlaskijaa
4. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
5. Esitetään hyväksyttäväksi 1998 toimintakertomus
Julkaistu kevään sukulehdessä
6. Esitetään hyväksyttäväksi 1998 vuoden tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
Tilinpäätöstiedot julkaistu kevään sukulehdessä
7. Vahvistetaan talousarvio vuodelle 1999
Talousarvio julkaistu kevään sukulehdessä
8. Vahvistetaan toimintasuunnitelma vuodelle 1999
9. Valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle
Erovuorossa ovat Martti Häikiö Helsinki, Merja Kääriäinen Nurmijärvi,
Tapio Leinonen Kestilä ja Tauno Leinonen Muhos
10. Valitaan kaksi varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa
Varsinaisina ovat olleet Kirsti Orvokki Tuulos Oulu ja
Tauno Leinonen Nurmes
Varalla olleet ovat Paavo Blomqvist Paltaniemi ja Hannu Leinonen Oulu
11. Päätetään vuoden 2000 jäsenmaksun suuruus
12. Sukukirjojen julkaisuun liittyvät asiat
13. Seuraava sukukokouspaikka ja -aika
14. Muut esille tulevat asiat
15. Kokouksen päättäminen

Sukukirjoihin kerätään aineistoa - oletko toimittanut omasi!

Tämän vuoden sukukokouksessa Mieslahdessa pohditaan, miten sukukirja-asiassa edetään. Aineistoa on kertynyt jatkuvasti. Muutama koulupoika on minun kanssani tallentanut sitä tietokoneelle. Nyt on työskennelty lähinnä Kainuun Leinosten kanssa. Mutta aukkoja on vielä paljon.

Valtaosalla niistäkin, jotka aineistossa jo ovat, löytyvät vain ihan perustiedot. Jokaisesta olisi tärkeä saada tietoa vähän enemmän: koulunkäynti, ammatti tai ammatit, asuin- ja työpaikat, tärkeimmät luottamustehtävät, julkaisut, harrastukset jne. Sopiva mitta olisi 3-20 riviä. Voit kirjoittaa ne lähipiirin puolesta, yhteistyössä. Kirjoituskonetta siihen ei tarvitse.

Lomakettakin löytyy minulta, niin myös tietoa siitä, joko Sinut ja Teidän sukuhaara on tallennettu ja millaisia tietoja. Kun pyydät, voin ottaa vedoksen ja lähettää. Toivon siihen korjaukset virheistä ja muutoksista sekä noita pikku "elämäkertoja". Lomaketta voi kopioida koko suvulle.

Olethan mukana! Vain talkoomielellä voimme onnistua.

Tapio Leinonen
arkistonhoitaja

ENSIMMÄISET LEINOSET KAINUUN ERI KYLISSÄ

Äskettäin ilmestynyt Suomen Sukututkimusseuran vuosikirja 44 sisältää dosentti Aarre Längin laajan luettelon Kainuun talonpoikaissuvuista vuosina 1554-1713. Luettelo pohjautuu veroluetteloihin ja aikaisempiin tutkimuksiin.

Kauko Pirisen Savon historian mukaan Leinosia esiintyi Savon hallintopitäjissä 1500-luvun puolimaissa Pellosniemellä, Vesulahdessa, Juvalla ja Rantasalmella. 1555 ja 1563 heitä on ollut jo Kainuussa. Veroluetteloiden mukaan Leinosia löytyy Kainuun eri kylistä seuraavasti:

1569	Kivesjärvi ja Kiehimänjoki
1605	Vuottolahti
1616	Vuottolahti ja Kivesjärvi
1633	Vuottolahti ja Kivesjärvi
1650	Vuottolahti
1650	Melalahti, Kivesjärvi ja Oterma
1662	Vuottolahti, Melalahti, Kivesjärvi, Jaalanka, Kianta ja Nuasjärvi
1671	Saaresmäki, Vuottolahti, Melalahti, Kivesjärvi, Jaalanka, Kianta ja Tipasoja
1687	Saaresmäki, Vuottolahti, Mainua, Melalahti, Kivesjärvi, Jaalanka, Kiehimänsuu, Kianta, Nuasjärvi ja Tipasoja
1706	Saaresmäki, Mainua, Melalahti, Kivesjärvi, Jaalanka, Kiehimänsuu, Mieslahti, Vuokki, Jormua, Jormas ja Tipasoja
1713	Saaresmäki, Mainua, Oterma, Kiehimänsuu, Kianta, Väyrylä, Jormua, Korpisalmi ja Lentua

Leinosten sukukokous ohjelma 1999

Aika: 14-15.8.1999. Paikka: Paltamo

Kokouspaikka Kainuun Opisto Tahvintie 4, 88300 Mieslahti

Lauantai 14.5.

- 9.00- Tulokahvit
- 10.00 Suvun ohjelmaa. Kainuun Leinosten sukuhaarasta suunnitellun kirjan valmistelusta.
- 12.00-13.00 Lounas
- 14.00-17.30 Sukuretkely, Paltamon maisemiin. Paltamon matkaoppaiden johdolla. Retkeilyn aikana nautitaan kahvit.
- 18.00-19.00 Päivällinen
- 19.00 Vapaata yhdessäoloa mahdollisuus saunomiseen ja uimiseen.
- 19.00 Hallituksen kokous
- 21.00- Kota iltapala

Sunnuntai

- 10.00-11.30 Jumalanpalvelus Paltamon kirkossa, saarnaa Kirkkoherra Tapio Leinonen. Seppelien lasku sankarihaudolle.
- 12.00-13.00 Lounas
- 13.00-15.00 Sukukokous
- 15.00 Hallituksen kokous
- n.15.00 Lähtökahvit ja kotimatka

Ilmoittautuminen sukukokoukseen 6.8.1999 mennessä

Majoitusvaraukset tekee kukin itse Kainuun Opistolle puh. 08-873116,

Faksi 08-873177 tai postitse.

Yhdyshenkilö kurssisihteeri Anneli Romppainen

Myös henkilöiden jotka eivät majoitu opistolle tulee ilmoittaa osallistumisensa retkeilyyn ja ruokailuihin. Ilmoitukset Kainuun Opistolle.

la lounas 40 mk / la retki 50 mk / la päivällinen 50 mk / su lounas 50mk

[] [] [] []

la kota iltapala 15 mk

[]

Erikoisruokavalio -----

Kainuun Opiston tarjous sukukokous palveluista

Majoitushinta: Tasosta riippuen 100-140 mk /yö/henk.
 (sis.aamupalan) Lisämaksu yhden hengen huoneesta 50 mk/yö/henk.
 Saunamaksu (lauantai-iltana) 10 mk/henk.
 * erilaisista majoitustiloista voi kysellä opistolta
 majoitusvarauksen yhteydessä

Ruokailut: lauantai 14.8
 -tulokahvi 15 mk
 -lounas 40 mk
 -päivällinen 40 -60 mk(ruokalajista riippuen)
 sunnuntai 15.8
 -lounas 50 mk
 -lähtökahvit 20 mk

Maksut majoituksesta, ruoka ym palveluista peritään paikan päällä.

Lisätietoja kokousjärjestelyistä:
 Jorma Leinonen, Kiehimäntie 7, 88300 Paltamo
 puh. 08-871315, 040-5771284

IMATRAN SUKUKOKOUKSEN
 ILOISIA OSALLISTUJIA:

Pertti Leinonen, Martti
 Pyykkönen ja Tauno Lei-
 nonen Valtionhotellin
 edustalla ohjelman lomas-
 sa.

Kuva: Marja-Liisa Kontka-
 nen.

Leinosen sukuseura ry. toimintakertomus vuodelta 1998

Katsaus seuran toimintaan

1998 pidimme sukuseuran 13:n vuosikokouksen Imatralla Valtionhotellissa 1-2.8.1998. Läsä oli 92 sukumme jäsentä.

Lauantaina kuulimme Martti Häikiön pitämän esitelmän sukututkimuksesta ja arkistonhoitaja Tapio Leinosen kertomana kuulimme sukututkimusten tallennuksesta. Aihe herätti kiinnostunutta keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa.

Päivän aikana teimme kiertoajelun tutustuen Imatran ja Ruokolahden nähtävyyksiin. Tutustuimme myös Kruununpuistoon ja näimme Imatran koskinäytöksen.

Illalla oli runsaasti ohjelmaa Valtionhotellissa.

Sunnuntaipäivän aloitimme jumalanpalveluksella Imatrankosken kirkossa ja sukumme edustajat laskivat seppeleen sankarihaudoille.

Lounaan aikana eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen kävi tervehtimässä joukkoamme ja toivotti Leinokset tervetulleeksi Imatralle. Hän kertoi samalla Imatran menneisyydestä ja tämänhetkisestä tilanteesta. Sääntömääräisen vuosikokouksen pidimme Imatra-salissa.

Yleistä

Kuluneena vuonna sukuseura jatkoi sääntöjen mukaista toimintaa, ollen eri sukuhaaroja yhdistävänä tekijänä ja näin vaalien suvun perinteitä ja edistäen yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsenten keskuudessa.

Sukuseuran lehti ilmestyy 2 kertaa vuodessa ja toimii yhdyssiteenä jäsenten välillä sekä tiedottajana hallituksen sääntömääräisistä asioista.

Sukuseuralla on oma vuonna 1993 valmistunut rintamerkki ja sukuviiri, jossa veranvihreällä pohjalla riimukirjoitusten L-kirjain symboloi Leinosten jo keskiajalta asti periytyvää luku- ja kirjoitustaitoa. Rukiintähkät L-kirjaimen ympärillä kuvaavat perin suomalaista ruiskulttuuria. Sukuviiriä ja rintamerkkiä voi tilata taloudenhoitajalta. Myös sukukokouksissa niitä on myytävänä.

Sukuseuran arkistossa olevia jäsenlehtiä myydään jäsenille 10 mk / kpl, tiedustelut Tapio Leinoselta Kestilästä.

Jäsenrekisterin ajantasallapitämiseksi pyydetään jäseniä ilmoittamaan muuton yhteydessä myös uudet osoitteet taloudenhoitajalle. Myös jäsenistöstä poisnukkuneet tulisi ilmoittaa taloudenhoitajalle. Näin jäsenrekisteri pysyy ajan tasalla.

Syntymäpäiväonnittelut julkaistaan kevään sukulehdessä jäsenrekisterin mukaan.

Tapahtumia

Martti Häikiön pitämän esitelmän ja tulleiden esitysten perusteella päätettiin aloittaa sukukirjojen valmistelu Kainuun Leinosista. Kirjan sisällön ja tekstin valmistelutyöryhmän vetäjäksi valittiin Tapio Leinonen Kestilästä ja markkinointia ja talousarviota valmistelevaan Juhani Leinonen Espoosta. Eija Leinonen suunnittelee kirjan grafiikan.

Hallitus ja toimihenkilöt

Sukuseuran hallitukseen kuuluu sääntöjen mukaan 11 jäsentä. Toimintakertomusvuonna hallitukseen ovat kuuluneet:

Esimies Tatu Leinonen Oulu
 Varaesimies Tapio Leinonen Kestilä
 Sihteeri Marja-Liisa Kontkanen Järvenpää
 Pekka Honka Oulu
 Martti Häikiö Helsinki
 Merja Kääriäinen Nurmijärvi
 Jorma Leinonen Paltamo
 Juhani Leinonen Espoo
 Matti Leinonen Vantaa
 Tapio Leinonen Kurenpolvi
 Tauno Leinonen Muhos

Hallituksen jäsenet valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja vuonna 1998 olivat erovuorossa Marja-Liisa Kontkanen Järvenpää, Jorma Leinonen Paltamo ja Tapio Leinonen Kurenpolvi. Kaikki erovuoroiset valittiin uudelleen.

Kunniapuheenjohtaja: Juuso Häikiö Kuopio

Taloudenhoitaja: Antero Leinonen Kello

Arkistonhoitaja: Tapio Leinonen Kestilä

Varsinaiset tilintarkastajat:

Kirsti Orvokki Tuulos Oulu
 Tauno Leinonen Nurmes

Varatilintarkastajat:

Paavo Blomqvist Paltaniemi
 Hannu Leinonen Oulu

Hallitus on kokoontunut kuluvana vuonna kaksi kertaa

Sukulehti

Sukuseuran lehti on ilmestynyt toimintakertomusvuonna 2 kertaa. Toimituksesta ovat vastanneet Seppo Räisänen ja Juhani Leinonen Espoosta.

Lehteen toivotaan suvun jäsenten kertomuksia ja tapahtumia. Avustajina ovat kaikki sukuseuran jäsenet.

LEINOSSEN SUKUSEURA R.Y.

1. HENKILÖSTÖKULUT

Hallituksen jäsenille, tilintarkastajille ja taloudenhoitajalle ei ole maksettu tilikaudelta palkkaa/palkkiota eikä muita korvauksia.

2. TALOUS

Tilikauden aikana kerätyt jäsenmaksut ovat riittäneet varsinaisen toiminnan kulujen kattamiseen. Sukuseuran maksuvalmius on säilynyt tilikauden aikana hyvänä.

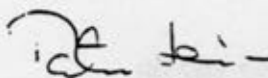
3. TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

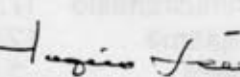
Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään ylijäämät edellisiltä tilikausilta tilille.

Hallituksen jäsenten ja taloudenhoitajan allekirjoitukset

Oulussa 30 13 1999

LEINOSSEN SUKUSEURA R.Y.

Tatu Leinonen
Esimies

Tapio Leinonen
Varaesimies

Antero Leinonen
Taloudenhoitaja

TULOSLASKELMA

ajalta 1.1. - 31.12.1998

VARSINAINEN TOIMINTA

Tuotot			
	Tarvikemyynti	1.413,00	
	Arpajaiset	1.250,00	2.663,00
Kulut			
	Palvelumaksut	3.430,30	
	Sukulehti	7.338,76	
	Postimaksut	6.476,30	
	Sukuselvitykset	1.585,00	
	Jäsenmaksut	200,00	
	Konttoritarvikkeet	147,30	19.177,66
Kulujäämä			16.514,66

VARAINHANKINTA

Tuotot		
	Jäsenmaksut	18.531,70
Tuottojäämä		2.017,04

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Tuotot		
	Korkotuotot	207,60
Omatoinen tuottojäämä		2.224,64
Tilikauden tulos/ylijäämä		2.224,64
		=====

T A S E 31.12.1998

VASTAAVAA

Vaihto- ja rahoitusomaisuus		
Rahat ja pankkisaamiset		37.784,68
		=====

VASTATTAVAA

Oma pääoma		
	Muu oma pääoma	
	Sukututkimusrahasto	17.000,00
	Ed.tilik.ylijäämä	12.972,45
	Tilik.ylijäämä	2.224,64
		32.197,09
Vieras pääoma		
	Lyhytaikainen	
	Siirtovelat	5.587,59
		37.784,68
		=====

LEINOSSEN SUKUSEURA R.Y.

TASE-ERITTELYT 31.12.1998

Vastaavaa

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Rahat ja pankkisaamiset

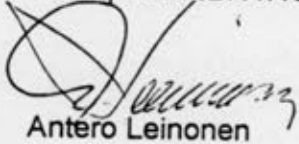
Merita - tili no 232118-2343 4.516,80

Merita - tili no 232138-822 33.267,88

37.784,68

=====

Haukipudas 27.1.1999

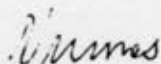
Antero Leinonen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

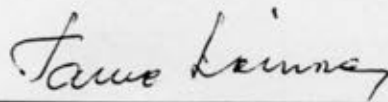
Tilinpäätös, joka osoittaa tilikauden ylijäämää 2.224,64 markkaa

on laadittu hyvän kirjanpitolain mukaisesti.

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

19 päivänä huhtikuuta 1999

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tänään tarkastaneet Leinosen Sukuseura ry:n tilinpäätöksen ja kirjanpidon tilikaudelta 1.1 – 31.12.1998 tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

Olemme tutustuneet hallituksen pöytäkirjoihin sekä toimintakertomukseen v. 1998, samoin toimintasuunnitelmaan v. 1999. Tilinpäätös on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti ja se osoittaa ylijäämää mk. 2.224, 64.

Puollamme:

- tilinpäätöksen vahvistamista sekä
- vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta

Nurmes 19.4.1999

Kirsti Tuulos

Kirsti Tuulos

Tauno Leinonen

Tauno Leinonen

Varsinaiset tilintarkastajat

Leinosen sukuseuran toimintasuunnitelma 1998 - 1999

Sukuseuran päätavoitteena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsentensä keskuudessa.

Sukuseuralla on Suomensukututkimusseuran tietokoneohjelma ja vuoden aikana palkataan henkilö tallentamaan seuraan saapuneita sukututkimuksia arkistonhoitajan ohjauksella.

Näin voimme edistää jäsenistön tiedonsaantia ja uusia sukututkijoita auttaa löytämään jo olemassa olevaa tietoutta.

Uudet sukututkimus-selvitykset, jos ne on tehty tietokoneella, voidaanankin toimittaa levykkeellä Tapiolle. Näin säästyy uudelleen tallentamisen vaiva.

Jo olemassa olevia sukututkimuksia voi kysellä myös arkistonhoitajalta Tapio Leinoselta Kestilästä.

Sukuseuran lehti toimii yhdyssiteenä jäsenten välillä ja lehden välityksellä kerrotaan myös sukuseuran toiminnasta jäsenille.

Sukuseura kokoontuu joka kesä kaksipäiväiseen sukukokoukseen ja näin tutustumme toisiimme ja samalla myös uusiin paikkakuntiin.

Jäsenmäärän kasvulla saadaan myös kaikki sukuhaarat toimintaan mukaan.

Järjestetään sukukokouksen yhteyteen arpajaiset, palkintoina suvun jäsenten tekemiä ja lahjoittamia esineitä.

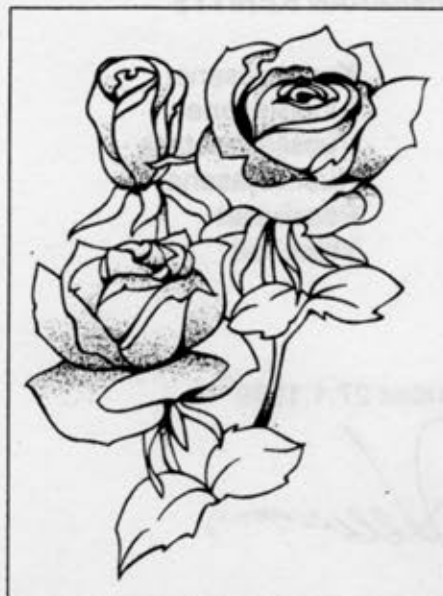
Hallitus ryhtyy valmistelemaan sukukirjojen kokoamista ja julkaisua.

Hei kaikki sukuseuran jäsenet!

Pidämme kesällä 1999
Paltamossa sukukokouksen yhteydessä
arpajaiset.

Jos Sinulla on jotain jonka
haluaisit lahjoittaa arpajais-
palkinnoksi, tuo se mukana
kokoukseen. Arpajaisten tuotto
käytetään sukuseuran toiminnan
tukemiseksi.

Ruusuiset kiitokset kaikille, jotka
tuette näin toimintaamme.

LEINOSEN SUKUSEURA R.Y.

TALOUSARVIO VUODELLE 1999

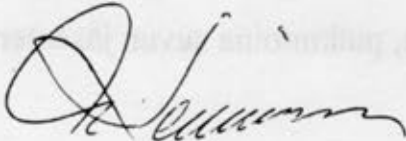
Varsinainen toiminta

Tuotot			
	Tarvikemyynti	1.000,00	
	Arpajaistulot	1.000,00	2.000,00
Kulut			
	Palvelumaksut	4.000,00	
	Sukulehti	9.000,00	
	Postimaksut	5.000,00	
	Sukuselvitykset	2.000,00	
	Jäsenmaksut	200,00	
	Sukuselvit.tallennus	3.800,00	24.000,00
	Kulujäämä		- 22.000,00

Varainhankinta

Tuotot			
	Jäsenmaksut	+ 22.000,00	
	Omatoiminen kulujäämä		0,00
			=====

Haukipudas 2.2.1999

JÄSENMAÄRÄN KEHITYS

	12/96	12/97	12/98	Muutos
Kunniajäsenet		1	1	
Ainiaisjäsenet	116	116	120	+ 4
Vuosijäsenet/aik.	302	315	340	+ 25
Nuorisojäsenet	29	26	21	- 5
Passiiviset	101	100	99	- 1
Yhteensä	548	558	581	+ 23

Haukipudas 27.1.1999

Anneli Koukkari os. Leinonen

TAKALON HEIKKI, MONITOIMIMIES KESTILÄN MÄLÄSKÄNKYLÄSTÄ

Sukulomaketta täyttäessä minulle tuli aivan pakko muistella isääni. Lapsena kaikki on niin päivänselvää ja luonnollista, mutta nyt aikuisena olen huomannut, että isä oli aikamoinen persoona kylällä. Vaikka hän käyttikin ammattinimikkeenään pienviljelijää, oli hän monen muunkin ammatin taitaja. Suutari-Heikkinä hänet parhaiten tunnettiin. Suutarointi ja kellojen korjaus olivatkin eniten työllistäviä.

Päivisin isä kävi kaikenlaisissa sekalaisissa töissä, mitä maaseudulla kulloinkin ilmaantui. Isompia töitä olivat rakennus-, tie, silta- ja puhelintyöt, kanavankaivuut, ”Kainuun Valon” hommat ja Uljuan allastyömaa. Pienempiä töitä taas olivat hevosten kengitykset ja teurastukset. Iltaisin olivat vuorossa tarkkuutta vaativat näperrytyöt. Pirtissämme oli jatkuvasti vieraita kenkiä, laukkuja, kelloja ja tinattavia esineitä.

Suutarointi oli kovaa ja hikistä työtä. Varsinkin kenkien pohjaaminen vaati kärsivällisyyttä ja hyviä käsivoimia. Suutaroinnissa oli meillä lapsillakin oma tehtävämme: se oli russakkavahtina oleminen. Äiti ei voinut sietää näitä otuksia samassa taloudessa, joten kaikkien oli osallistuttava torjuntaan. Uunilla kuivumassa olleet, suutarille vietävät kengät olivat hyvä piilopaikka salamatkustajille. Vaikka isä tekikin heti ”esitutkinnan” kääntelemällä kenkiä ja kopauttelemalla rystysillä pohjiin kuin arvioidakseen tehtävää korjausta, pääsi silti joskus karkulaisia pakenemaan.

Kerran erään talon vanhaisäntä kantoi radion korjattavaksi pirttiimme. Talo oli tunnettu elinvoimaisesta russakkakannastaan. Niinpä äidin vaivihkaa antama vahtimerkki otettiin vakavasti. Niin vain kävi, että radiosta pujahtanut otus pääsi meiltä karkuun. Emme häveliäisyysyystä voineet hyökätä heti elukan perään. Odotimme kiihkeästi vieraan poistumista. Kun lopulta olimme ”omin väkisä”, alkoi hillitön metsästys. Vihdoin saimme ahdistettua otuksen ompelukoneen suojuksen sisään, josta isä sai sen kiinni.

Kyläläisillä oli luja usko siihen, että isä osaa korjata kaiken. Hänen apuunsa turvaututtiin kaikessa, mitä maalaiselämä sisällään pitää. Isä oli luonteeltaan auttavainen eikä jättänyt ketään pulaan, jos vain suinkin pystyi auttamaan. Niinpä toimenkuvaan kuuluivat hampaan poistot, märkivien ajosten aukaisu, käsistä ja jaloista kaivettavat tikut, korvaan tunkeutuneet russakat, pakaroihin katkenneet silmäneulat ja virkkauskoukut ja silmistä poistettavat roskat. Kaikista hurjin oli naapurin isännän reuman runtelemista sormista ihon alta poistetut tuskaa tuottavat metallit. Bakteereita vastaan taisteltiin kuumentamalla työvälineet pienessä lampussa. Miesväen hiukset leikattiin tarinoinnin lomassa.

Eläinten puolella isän apua tarvittiin kaikenlaisissa ”puukkotöissä”. Vaikka isä ei hommiaan meille lapsille kommentoinut, selvisi aikuisten puheista esim. vasikan paloittelu eläimen sisällä, porsaalle tehty peräaukko ja pötsipistot ym. karjalla olevat harmit.

kellojen korjaamista oli lapsuudessani paljon. Lähin kelloseppä oli Oulussa, joten ensin tehtiin reissu Takaloon. Ja kyllä isä herätteli henkiin lähes toivottomat tapaukset! Juuri kelloja korjatessa ihmettelin usein, miten sellaisilla käsillä voi tehdä niin pikkutarkkaa työtä. Isällä oli kyllä sisarelta saadut vanhat silmälasit sekä pieni suurennuslasi. Mutta ne kädet! Ne olivat suuret ja kömpelön näköiset, sormet lyhyet ja paksut sekä raskaissa töissä koukistuneet niin, etteivät suoristuneet. Mutta näppärästi hän esim. juotti pienen kellon vieterin. Ehkä siinä auttoi hänen hyvä keskittymiskyynsä.

Kaikkia näitä touhujaan hän teki omalaatuista huumoriaan viljellen. Hänestä alati kurkisteleva pikkupoika teetti kyllä monenlaista kepposta. Niiltä eivät säästyneet sen paremmin lapset kuin vanhat hampaattomat mummotkaan. Isä oli mainio näyttelemään kömpelöä toheloita. Niinpä kun joku isäntä toi rakasta perintökelloaan korjattavaksi, etsi isä järeimmät hohtimet sekä suurimman meisselin ja meni pöydän ääreen avaamaan kelloa. Ja juuri vähää ennen kuin kellon omistaja olisi hätäntyneenä hyökännyt pelastamaan aarrettaan, isä huomasi, että työn voisi tehdä pienemmilläkin työkaluilla.

Lasten tukkaa leikatessa hän käyttäytyi kuin pikkupoika, joka on saanut sakset ensimmäistä kertaa käteensä. Kun hermoja raastava toimitus oli ohi, isä ihasteli itsekin lattiaa tutkien, kun sieltä ei löytynytäkään irronneita korvia ja silmätkin olivat säilyneet näkevinä molemmilla.

Joskus kun isä tarvitsi kylältä traktoriapua ja tuli palkanmaksun aika, kaivoi hän kaapin laatikosta mahtavan suuren, pullean lompakon. Hän läimäytti sillä rehvakkaasti kämentään ja kysyi: "Mitäs minä oon velekaa?" Ilmeet palkan perijöillä oli aina samat: ensin ällistynyt katse, sitten iloinen, pitelemätön nauru. Isän esitys oli kyllä koominen. Hän seisoi pienen pirttinsä lattialla avojaloin, jalassa polvista paikatut pussihousut, päällä kauhtunut flanellipaita sekä parhaat päivänsä nähneet henkselit. Mutta eleet oli kuin rehvakkaalla miljonäärillä. Kun naurut oli naurettu ja silmät kuivattu, tunnusti isä, että lompakko sisälsi vain tärkeitä papereita. Oikeasti palkka maksettiin pienestä kukkarosta, josta isä ei luopunut uhkailuillakaan.

Vaikka isä oli "mies joka ei osannut sanoa ei", oli yksi asia, josta hän kieltäytyi: hyvät työtärjoukset kaupungista. Hän oli lähtenyt seitsemänvuotiaana "rengiksi" ja pyörinyt ihmisten nurkissa. Niinpä kun oma mökki löytyi kylän laidalta, siitä tuli tosi rakas. Muistan kuinka isä juhannuksena, sonnustautuneena juhlan kunniaksi pyhätamineisiin ja tietysti avojaloin, katseli naama onnellisessa naurussa Suomen lipun liehumista tangossa ja sanoi: "Oma mökki ja Suomen lippu!" Juomasi kyllä, että "hyvä palakka kaupungissa" ei ollut isän arvomaailman ensimmäisillä sijoilla. En edes osaa kuvitella, mikä olisi ollut se tarjous, että isä olisi nostanut luudan viimeisen kerran Takalon ovelle.

Vaikka isän koulunkäynti oli jäänyt kahteen viikkoon kiertokoulua, osasi hän silti lukea ja laskea ja kenttäpostista päätellen kirjoittaakin. Usein kiusoitelimme häntä, että osaako hän edes lukea, hämäyksen vuoksi vain pitää sanomalehteäkin edessään. Silloin hän sieppasi silmälasit päähänsä ja pyysi kädet ojossa: "Tuokaapa ränttiä, täältä pesee!"

En kylläkään osaa kuvitella isää istumassa pöydän ääressä, edessään puhdas iso paperiarkki ja pitkä kynä kädessään. Sen sijaan oli tuttu näky isä istumassa tuolilla vasen jalkaterä syrjällään oikean jalan alla "korokkeena", oikean polven päällä sanomalehti ja siinä mahdollisimman pieni paperinpala, suuren kouran uumenissa enintään neljän sentin mittainen, taskun pohjalla nyhräytynyt kynän nysä. Siinä hän ratkoi "ropleemia".

Sodasta isä puhui meille lapsille aika vähän. Hänelle ne olivat "sotahommia". Kun sodassa olleet miehet puhuivat siitä ajasta, oli se meistä kuin mikä tahansa "siirtotyömaa". Viirallinen vakanssi hänellä oli viestimiehen tehtävä, mutta luulenpa, että sielläkin kuten siviilissä hän työnsi suuret kouransa sinne, missä "ihmisapu" oli tarpeen. Valokuvista päätellen hän oli kengitysseppänäkin. Hänelle oli "sotahommista" myönnetty joku mitali, jonka me lapset otimme hiekkalaatikolle leikkeihin kauniin nauhan vuoksi. Äiti kuitenkin ehti pelastamaan sen.

Vaikka isän koulunkäynti oli jäänyt tosi vaatimattomaksi, oli hänelle kertynyt ”nälän opettamia” ammatteja lähes kymmenen. Vähät koulunkäynnit oli isä kääntänyt omalla filosofiallaan edukseen. ”Pöljien sitä pittää käydä kouluja”, hän saattoi sanoa.

Heikki Leinonen -60 luvun alussa.

Kuva: Raili Salo, Oulu.

#####

Leinosten sukuseuran naispuolisia jäseniä Imatran kokouksenretkipäivältä

NUORUUDEN MUISTELUKSIA KIEHIMÄNSUUN KYLÄSTÄ.

ASEMAN- JA KYLÄNRANNAN KÄYNNIT

Palosensaaren tervantuoksuinen vene oli ainakin sinä sotakesänä 1943 kovassa käytössä. Iivari Leinonen vietiin varhain aamulla Uttuniemeen tai Muikkukaarteelle, josta hän käveli Paltamon asemalle töihinsä. Veneellä kuljettiin kylän kaupoissa, sillä kalastettiin tai muutoin mulattiin järvellä, käytiin naapureissa kylässä ja iltasella, jollei kovasti tuullut Paltaselän suunnalta, haettiin Iivari kotiin ns asemanrannasta. Tuolloin vielä asemarantaan pääsi melko vähällä vaivalla. Myöhemmin sinne pääsy oli oma kokemuksensa, koska jokisuulla olevasta Käärmeniemenstä lähtien oli Pumppuniemeen asti vedetty kaksinkertainen puomipuujono, jonka suojaan ns erotuksella naamaltaan ruskeata kurttuista lapikasnahkaa muistuttavat pienet vääräsääriset uittomiehet sarkaisissa saapashousuissaan, joiden takamus roikkui polvitaiepeessa, pitkillä kekseillä kokosivat jokea alas soluvat tukit. Oli kaksi mahdollisuutta joko suunnata vene jokisuuhun ja mennä yli puomia pidättävän kettingin tai soutaa suoraan aseman suuntaan ja ottaa kova vauhti ja yrittää päästä puomin yli jonkin syvemmillä uivan puun kohdalta. Usein jäätiin keikkumaan keskiveneestä puomitukeille ja keksillä lykkäämällä sekä painopistettä veneessä siirrellen tempuultiin yli esteen.

Asemalla oli jännittäviä asioita; oli vesitorni, johon saattoi kiivetä ja kiertää varsinaista säiliötä ahtaassa seittisessä solassa, jo-hon auringonvalo siilautui seinäautojen raosta, oli punainen resiina, jolla puolisalaa pääsi kokeilemaan vauhtia kiskoilla, oli pitkät halkopinot ja ennen kaikkea hehkuvan auringon irrottama rutukuivan maaston tuoksu, johon sekoittui kreosootin, tervan, voiteluöljyn, höyryn ja kuivuvan kuoritun puun hajuja. Eipä ollut ihme, että asemalla saattoi keksiä joskus herhiläisenkin matalaäänisessä lennossaan.

Kylälle mentäessä jätettiin vene yleensä Käärmeniemen tyvelle hiekkaiseen poukamaan, jota kyläläiset käyttivät uimapaikkanaan. Tästä kiivettiin jyrkän ratapenkan yli autotielle ja käveltiin kauppaan Hyttiselle tai muualle asioita hoitamaan. Erityisesti muistan kirjakauppias Aate Leinosen, joka oli saanut halvauksen ja istuskeli liikkumattomana kauppansa portailla auringonpaisteessa, nurkista solmittu suuriruudullinen nenäliina päässään suojaamassa liialta paisteelta, sekä Hyttisen kaupan hämäryyden kontrastina ulkoisen runsaan päivänvalon jälkeen, pitkän tiskin ja katossa roikkuvat erinäköiset öljylamput ja lyhdyt.

Toinen rantautumispaikka kylälle kuljettaessa oli kohta rautatiesillan jälkeen rakennettu parkkimakasiinin ranta, jonka laitureitten viereen vene kokastettiin. Itse parkkivarasto oli valtavan kokoisista hirsistä salvettu harjakattoinen rakennus, joka tuolloin oli tyhjä ja käyttämätön, kaipa pajunparkin keruu Ouluun Åströmin nahkatehtaalle oli käynyt kannattamattomaksi kuten tervansoutu aikaisemmin. Menneestä ahkeruudesta muistutti ainoastaan melkein kuorma- auton lavan kokoinen kymmenysvaaka isoine punnuksineen, joita monitoimimies Monto myöhemmin käytti veneensä ankkurina, ostettuaan huutokaupassa parkkivaraston purettavaksi. Monto käytti hirret matkustajakotinsa "Keitaan" lämmitykseen. Sääli sillä niin komeita ja ajan patinoimia hirsii ei enää ole saatavissa.

Makasiinin edessä oli laiturirakennelma, joka oli värinsä perusteella palvellut jo tervakauden tarpeita. Sitkeästi T- laiturin piti puoliaan Kiehimäjoen keväisten jäitten runtelua ja aikaa vastaan. Istuskelin useina laiturilla ja katselin joen tummia pyörteitä. Kerran makasi noin kiloinen hauki laiturin varjossa. Vain rintaevät hieman värisivät. Varoen hain veneestä ongen, jonka siimasta poistin koukun, kohon ja painon ja tein sijalle ison silmukan, jonka uitin varovasti kalan rintaevien taakse. Voiton tunne, kun olin onnistunut, nykäisy ja peto oli loiskahtaen tiessään. Katkennut siimanpätkä vavan kärjessä osoitti epäonnistumisen syytä. Tämän silmukkalastuksen, tosin messinkilangalla, olin oppinut oleillessani Isterin talossa Oulujokivarressa. virtaavassa vedessä hauet tulevat rantojen tyventöihin vaanimaan saalistaan.

SAKSALAISTEN LÄHTÖ

Oli elokuun -44 loppupuoli, koska kuhakohojen jataa anivarhain Iivarin kanssa kokiessamme ilmassa oli kylmän kirpaisu, jonka kuitenkin pilvettömälle taivaalle kohonnut aurinko pian karkoitti. Savirannalla oli purojen suissa valkeat liikkumattomat sumutuprutut kuin höyhentyyny. Järven pinta oli peilityni.

Neuvostoliitto oli osoittanut kesä- heinäkuun aikana Suomelle sotilaallista voimaansa valtaamalla Karjalan Kannaksen aina Vuoksea ja Viipuria myöten ennen kuin siirsivät hyökkäyksensä polttopisteen tärkeämpään Baltian suuntaan. Suomi oli uusinnut poliittisen johtonsa. Sota aivan kuin veti henkeään. Odotettiin ratkaisuja. Kiehimänsuun kylä oli saksalaisten sotilaitten miehittämä ja Emäjoen yli vievällä rautatiesillalla oli vahva vartio kummassakin päässä. He olivat ystävällisiä, mutta päättäväisiä. Silta oli miinoitettu. Panokset näkyivät kummankin pään kannattimissa omituisina lisäkkeinä ja ali soudettaessa joku aina kurkisti sillan kaiteen yli kaiken varalta. Kylän puoleiseen jokirantaan oli kaivettu taisteluhautoja ja ampuma- asemia. Niitä ei oltu miehitetty, mutta olivat uhkaavan valmiina toimintaa varten. Viranomaisten ote oli herpaantumassa. Muistan kuinka Kansanhuollon toimipaikan eteisessä vanhaisännät kehuivat aivan avoimesti vaihtaneensa sianlihaa saksalaisten kanssa konjakkiin.

Suomalaisia sotilaita ei näkynyt.

Sitten eräänä päivänä alkoi Hyrynsalmen tien suunnalta vyöryä lehmälauma, mylvivä höyryävä nautakarja tuli koko tien leveydeltä yhtenä kaoottisena mattona. Sarvia ja kuolaisia turpia erottui massasta. Ojien penkoilla juoksivat paimentajat risujen kanssa. ääni oli sanoin kuvaamaton, kun nälkäiset lypsämättömät lehmät päästivät ilmoille tuskaansa. Suomi oli lähettänyt 25.8. Moskovaan tiedustelun mahdollisuuksista rauhaan ja ehdoksi oli asetettu kaikkien suhteitten katkaisu Saksaan ja saksalaisten karkottaminen Suomesta 15.9.44 mennessä. Mahdoton tehtävä. Siksi pohjoisen karjaa evakuoitiin pois tulevan sodan jaloista.

Erityisesti jäi nuoreen mieleeni lehmä, jolta toinen sarvi oli katkennut mylläkässä ja tohloon oli sidottu verinen riepu merkinä koko touhun mielettömyydestä ja tarkoituksettomuudesta. Minut toimitettiin pois Lapin sodan jaloista. Joen äyrään taisteluhaudat jäivät käyttämättä, mutta sillan saksalaiset räjäyttivät ennen perääntymistään Puolangalle.

Talvisodan korkealla lentävät valkeata vanaa peräänsä jättävät vihollisen pommikoneet ja Helsingin kolmen suuren pommituksen 1200 viholliskoneen lauma ja lähelle pudonneet pommit, jotka saivat Tapanilan kellarimme, jonne olimme äitini kanssa suojautuneet, huojahtelemaan kuin laivan aallokossa, eivät ole vaikuttaneet mieleeni siten kuin tuon pelokkaan eläinlauman ryntääminen kylän läpi pölyn noustessa tuhatlukuisista sorkista.

JOEN RUOPPAUS

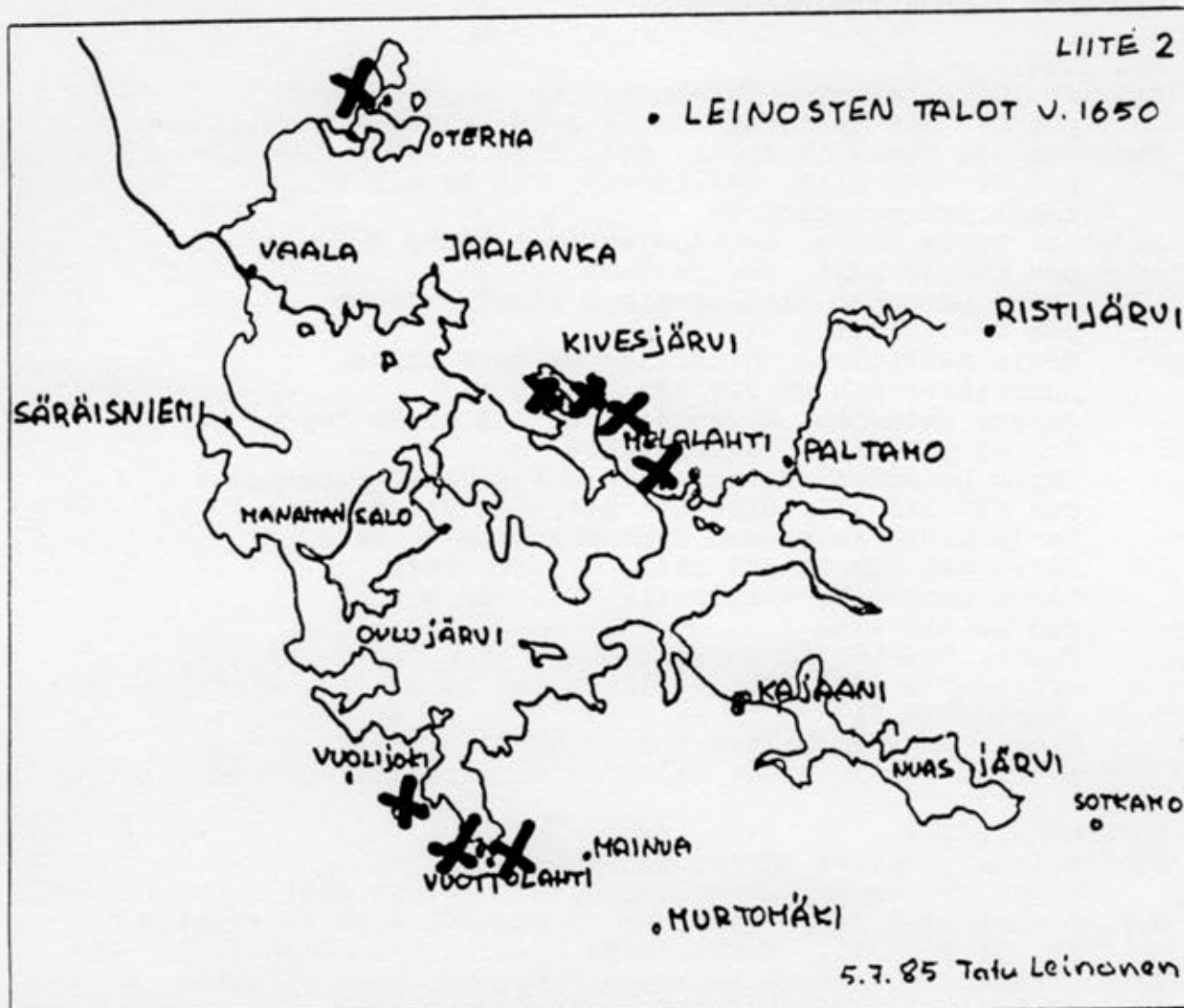
Kesällä 1963 Oulujärvi näytti olevan aivan entisellään, aallot vyöryivät Paltaselän suunnalta Muikkukaarteelle ja raukesivat sihahtaen rantahiekkaan. Entiset kauhtuneet veneet olivat paikoillaan edelleen lukitsemattomina. Otimme niistä parhaimmalta näyttävän ja soutelimme Iivarin luo saareen muutaman päivän lomalle. Pirtin rantaa lähestyessämme ihmettelimme, että karilla ei ollut yhtään tupuria katiskan paikkaa näyttämässä eikä muuallakaan. Kysyimme tulokahveja juotaessa asiaa Iivarilta ja hän sanoi, että kalaa ei ole; kuhat olivat poissa, siiat olivat poissa, ei ollut ahvenia, ei särkiä. Kaislikossa ei polskahtanut hauki, eikä saunarannan uomassa tuikkineet seiven väreet. Mitä oli tapahtunut, mistä tällainen outous johtui. Iivari kertoi, että Kiehimäjokeen oli rakennettu muutama vuosi sitten (1961 Kajaani Oy:n toimesta) voimalaitos ja joen alajuoksu oli isoilla koneilla kokonaan ruopattu. Hieno lieju oli levinnyt koko Mieslahdelle ja Paltaselälle, tuhoten kaiken kalan.

Niiden muutaman päivän aikana, jotka vietimme Palosessa, yritimme löytää kalaa. Ongimme Kalakivellä, Karilla, Saunarannassa, Lamposen sivussa ja takana, kaislikossa ja Luhalla. Turhaan, ei mitään, ei nykäisyäkään. Ainoa kala, jonka näimme oli noin kolmikiloinen kuha, joka lilli haisevana maha lokkien auki hakkaamana aaltojen matkassa kohti Metelinientä. Lopuksi Hyvärisen rannan ja Meteliniemen puolivälissä lähellä väylää olevan sähkölinjan arkun takaa Eila sai seiven. Kaikki ei ollutkaan lopullisesti menetetty. Mutta järven toipuminen kesti kauan. Kajaani Oy oli rakentanut voimalaitoksen vuonna 1961 ja myynyt sen saman tien Imatran Voimalle. Vuonna 1969, kun Eila ja tytöt vietivät koko kesän saarella ja minäkin pitemmän tovin, oli turha yrittää suurempaa kalaa. Ongella sai särkiä ja seipiä sekä jonkin hyvin pienen ahvenenkin. Haukia ei näkynyt. Kuhia on ilmestynyt saaliiksi vasta viimeisinä vuosina.

Kerran kuitenkin järvi näytti minulle, mitä sieltä voisi löytyä.

Olimme veneellä ongella saunarannan reimarilla; Eila, tytöt ja minä. Taisi olla joku muukin ehkä serkkuni Pertti. Äkkiä tynestä järvestä kohosi suoraan ylöspäin aivan äänettömästi suunnaton lohi, ainakin yli metrinen. Vähän aikaa se roikkui pystyssä ilmassa, pyrstö parinkymmenen sentin korkeudessa veden yläpuolella, sitten se vaipui takaperin alas, aavemaisesti. Mitään ääntä ei kuulunut. Näyn lumoamana kysyin "näittekö sen" Kukaan ei ollut havainnut mitään.

Usein olen pohtinut, etä oliko siinä todella kala vai oliko siinä vain näky, jonka menneet ihmiset olivat lähettäneet kiitokseksi tai muistuttamaan jostakin. Mieleeni johtuivat mummoni Vapun kertomukset ennenaikaisista isoista Oulujärven lohista, silloin kun voimalaitoksia ei vielä ollut ja vedet olivat puhtaat.

1650-luvulla Leinosia asui Kivesjärvellä, Melalahdessa, Otermalla ja Vuottolahdessa.

Kun kokoonnumme tulevana elokuuna sukutapahtumaamme Mieslahdelle, kannattaa lähteä myös kiertelemään lähiseutua ja käydä katsomassa paikkoja, joihin esi-isämme aikoinaan pystyttivät majansa ja kaskesivat ensimmäiset viljelyksensä. Varsinkin Melalahti on käymisen arvoinen.

Tässä mielessä julkaisemme esimiehemme Tatu Leinosen piirtämän kartan Leinosten ensimmäisistä asuisijoista, joista tosin useimmat Leinoset katosivat joko sodan karkottamina tai tuhoamina.

Kartta on julkaistu Kainuun Sanomissa 11.8.1985 Tatu Leinosen sukumme vaiheista 1550 - 1730 käsittelevän artikkelin yhteydessä.

LEINOSÉN SUKUSEURAN OSOITTEITA

HALLITUS

Esimies: Tatu Leinonen Matemaatikonk. 6 90570 Oulu.

puh 08- 554 6665 fax 08-553 2026. tatu@me.oulu.fi

Varaesimies: Tapio Leinonen, Keskustie 4 92700 Kestilä

puh 08- 812 2110, 049-155425, fax 08 812 2322,

tapio.leinonen@evl.fi

Jäsenet: Pekka Honka, Lattapojantie 8 90650 Oulu

puh 08-530 3424, 040-5632606.

Jorma Leinonen Kiehimäntie 7 88300 Paltamo

puh 08-87 1315

Merja Kääriäinen, Hindriikanpolku 4 01900

Nurmijärvi puh 09-208 387.

Juhani Leinonen, Hauenkalliontie 6 A 02170 Espoo

puh 09-452 4272, 04-222337696.

Tapio Leinonen, Haajaistentie 650 74590 Kurenpolvi

puh 017-740 125, 0400-574 241, fax 017-816 464

Marja-Liisa Kontkanen Kymenmaankatu 4 04400

Järvenpää puh 09-291 9335, 050-563 8841.

Tauno Leinonen, Vainiontie 26 91500 Muhos

puh 08-533 2362

Martti Häikiö, Korkeavuorenkatu 15 B 00130 Helsinki

puh 09-170 095, 050-505 7140, fax 09-177791, martti.haikio

@kolumbus.fi

Matti Leinonen Oritie 3 C 29 01200 Vantaa

puh/fax 09-876 6098, 0400-19818, matti.leinonen@pp.inet.fi

TOIMIHENKILÖITÄ

Sihteeri: Marja-Liisa Kontkanen Kymenmaank. 4.

04400 Järvenpää puh 09-291 9335, 050-563 8841.

Arkistonhoitaja: Tapio Leinonen, Keskustie 4 92700 Kestilä

puh 08-812 2110, 0400-155425, tapio.leinonen@evl.fi

Taloudenhoitaja: Antero Leinonen, Topinperäntie 51 90820

Kello. puh: k.08-540 2735, työ 08-310 7131.

Tilintarkastajat: Kirsti Orvokki Tuulos Oulu.

ja Tauno Leinonen Nurmes.

Varatilintarkastajat: Paavo Blomqvist Paltaniemi ja

Hannu Leinonen Oulu.

SUKULEHDEN TOIMITUS

Työryhmä: Seppo Räisänen, Kaivoskuja 10 02730

Espoo puh 09-8546 487, fax 09-852 1470 sekä Juha-

ni Leinonen, Hauenkalliontie 6 A 02170 Espoo

puh 09-452 4272. Päätoimittaja Seppo Räisänen.

Avustajat: Kaikki Leinosen suvun jäsenet.

Etusivun teksti: Raili Salo Oulu.

LEHDEN TARKOITUS

Seuran sääntöjen 3 kohdan mukaisesti toimia yhdys-
siteenä suvun jäsenten välillä julkaisemalla kir-
joituksia, kuvia ja tietoja suvun historiasta ja
nykyisyydestä.

SUKUSEURAN PANKKIYHTEYS

Merita/ Haukipudas tili no 232118 - 2343.

LEHDEN PAINOSMÄÄRÄ

600 kpl. Kolmastoista vuosikerta. ISSN 0786 - 2679.